

International child Development programme - ICDP

Program for foreldreveiledning

- Initiert av Barne- og familiedepartementet i 1995, bl.a. som oppfølging av Nasjonal plan for barnevernet.
- Ansvar for implementering og utvikling tillagt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
- Primærforebyggende/helsefremmende tilbud til alle foreldre med barn i alderen 0-18 år
- Hovedprogram: ICDP (International Child Development Programme), utviklet av professor Karsten Hundeide og professor Henning Rye, Universitetet i Oslo
- ICDP brukes i 2016 i ca. 40 land

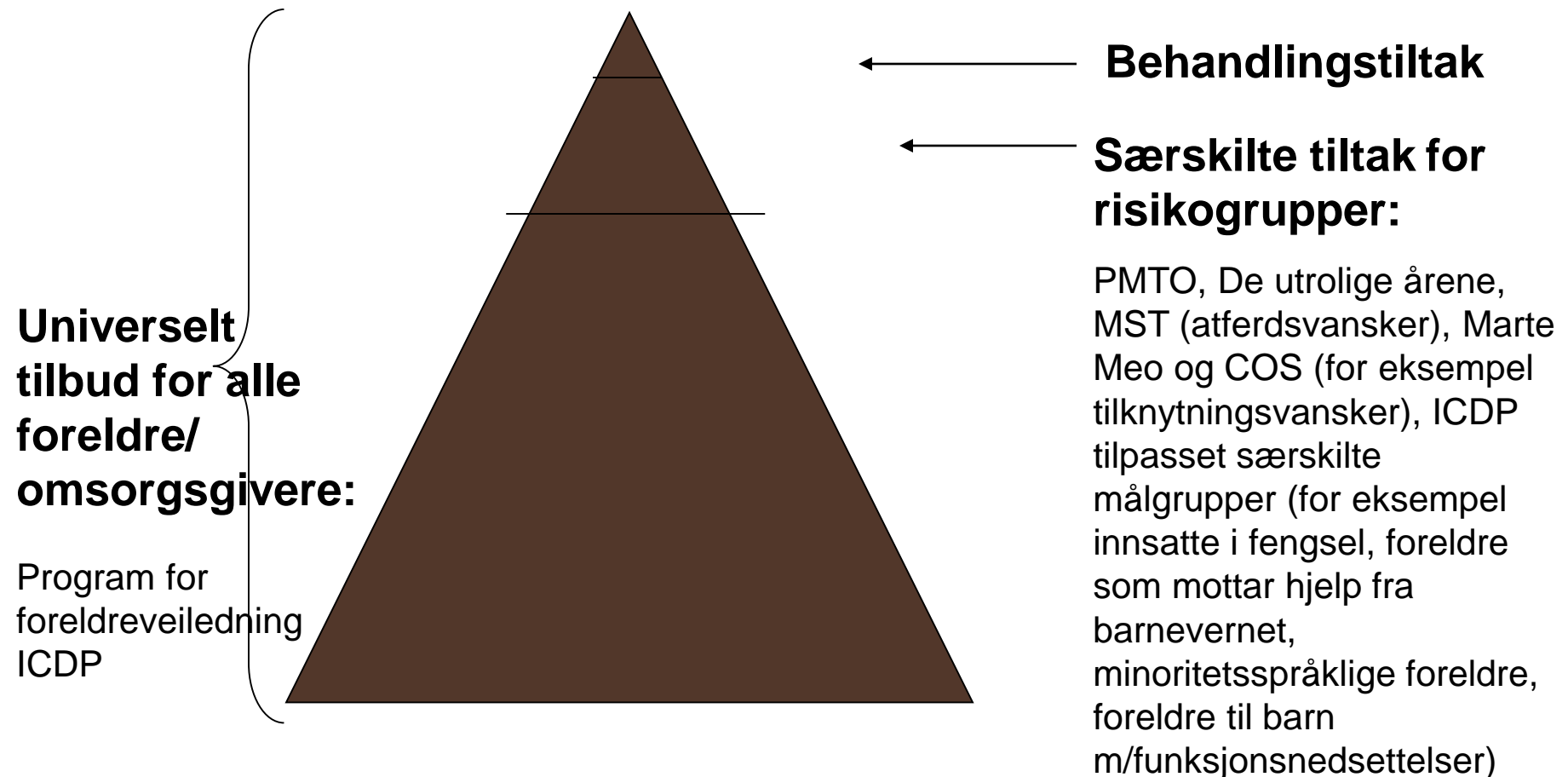
Innhold Program for foreldreveiledning

- Hovedprogram: *ICDP (International Child Development Programme)*, utviklet av professor Karsten Hundeide og professor Henning Rye, Universitetet i Oslo
- Informasjonsmateriell for foreldre og fagfolk: Temahefter, brosjyrer, dvd'er (for oversikt over materiell se https://www.bufdir.no/Familie/veiledning_til_foreldre/)
- Materiell til bruk på helsestasjon – *Sammen foreldre og barn*

Målsetting for Program for foreldreveiledning

- Forebygge psykososiale vansker hos barn og unge gjennom å støtte og styrke foreldre og andre omsorgsgivere i omsorgsrollen
- Gjennom det universelle tilbudet fange opp de familiene som har større utfordringer enn andre og som trenger mer veiledning og oppfølging
- For omsorgsgivere med innvandrerbakgrunn: Bygge bro mellom foreldrenes tradisjonelle omsorgsverdier og de verdiene de møter i det norske samfunnet

Program for foreldreveiledning i relasjon til andre tiltak

ICDPs verdigrunnlag

ICDP er basert på den internasjonale konvensjonen for menneskerettigheter og barnekonvensjonen. Dette gjenspeiler en humanistisk verdiorientering som representerer et etisk og moralsk syn på hva som er menneskeverd og menneskers rett til et verdig liv.

ICDP vektlegger at mennesket er meningsseekende og fortolkende. For bedre å forstå det unike i det enkelte barn, ønsker vi å støtte opp om omsorgsgivers sensitivitet og empatiske evne, samt evne til å kunne sette dette ut i praksis i det daglige samspillet med barnet.

Hundeides og Ryes visjon

- *Håpet og ønsket om at flest mulig barn skal vokse opp i et miljø hvor omsorg og oppdragelse kan gi dem et godt liv i pakt med grunnleggende verdier i deres egen kultur, og derved forberede dem best mulig til å virkeliggjøre sine potensialer som unge og voksne*

ICDPs målsetting

- Bidra til å fremme den positive oppfatningen av og holdningen til barnet
- Påvirke omsorgsgiverens forståelse av hvor viktig samhandlingen mellom omsorgsgiveren og barnet er for barnets utvikling
- Bidra til å fremme omsorgsgiverens oppfatning av seg selv som kompetent og mestrende

ICDP - kjennetegn

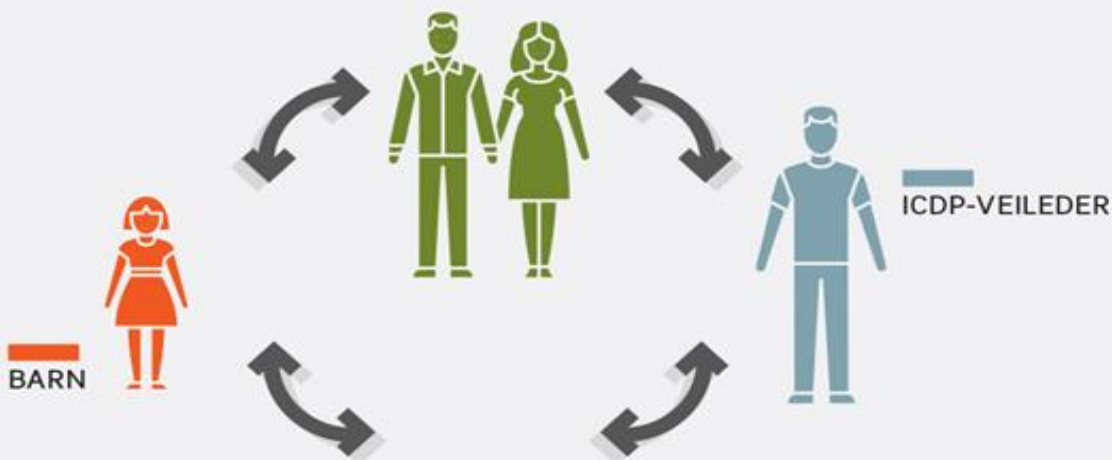
- Enkelt, kunnskapsbasert og samfunnsorientert
- Helsefremmende / universalforebyggende – men kan også benyttes på selektivt nivå overfor risikogrupper
- Mål å fremme barns utvikling gjennom styrking av relasjonen og samspillet med dets nære omsorgspersoner
- Programmet har en humanistisk verdiorientering og legger vekt på å utvikle omsorgsgivers sensitivitet og empatiske identifikasjon med barnet
- Ressursorientert – understøtter omsorgsgivers eksisterende positive omsorgsferdigheter
- Bevisstgjørende og fasiliterende metodikk – hente fram ”taus kunnskap”
- Skaper arenaer for omsorgsgivere der de kan utveksle erfaringer og reflektere over egen praksis – gruppebasert metodikk
- Kan tilpasses ulike arenaer og ulike kulturelle kontekster

KJERNEKOMPONENTENE I ICDP

OPPFATNING AV BARNET
8 TEMA FOR GODT SAMSPILL

OMSORGS
GIVER/GIVERE

3. 7 PRINSIPPER FOR SENSITIVISERING
OMSORGS
GIVERE

4. 6 PRINSIPPER FOR IMPLEMENTERING
5. PRAKTISKE OPPLEGG FOR FORSKJELLIGE
MÅLGRUPPER

Ulike nivå i implementeringen

Trenere

- Ansatte i Bufetat, primært i familievernet
Ett familievernkontor i hver region koordinerer opplæringen
- Ansatte i noen kommuner, utdanningsinstitusjoner og ulike kompetansesenter

Veiledere

- Ansatte i offentlige tjenester
Helsestasjon, skolehelsetjeneste, barneverntjeneste, NAV, PPT, Skole/SFO, barnehage, familiesentre/forebyggende enhet, flyktningetjenesten, introduksjonsprogrammet, krisesentre, asylmottak, kriminalomsorgen og ulike institusjoner
  - Ansatte/ frivillige i organisasjoner: Kirkens bymisjon, moskeer mm

STRUKTUR FOR IMPLEMENTERING: TRENERE, VEILEDERE OG OMSORGSIVERE

(WWW.ICDP.INFO/TRENING)

TRENERE

VEILEDERE

FORELDRE/OMSORGSIVERE

Krav til sertifisering som veileder

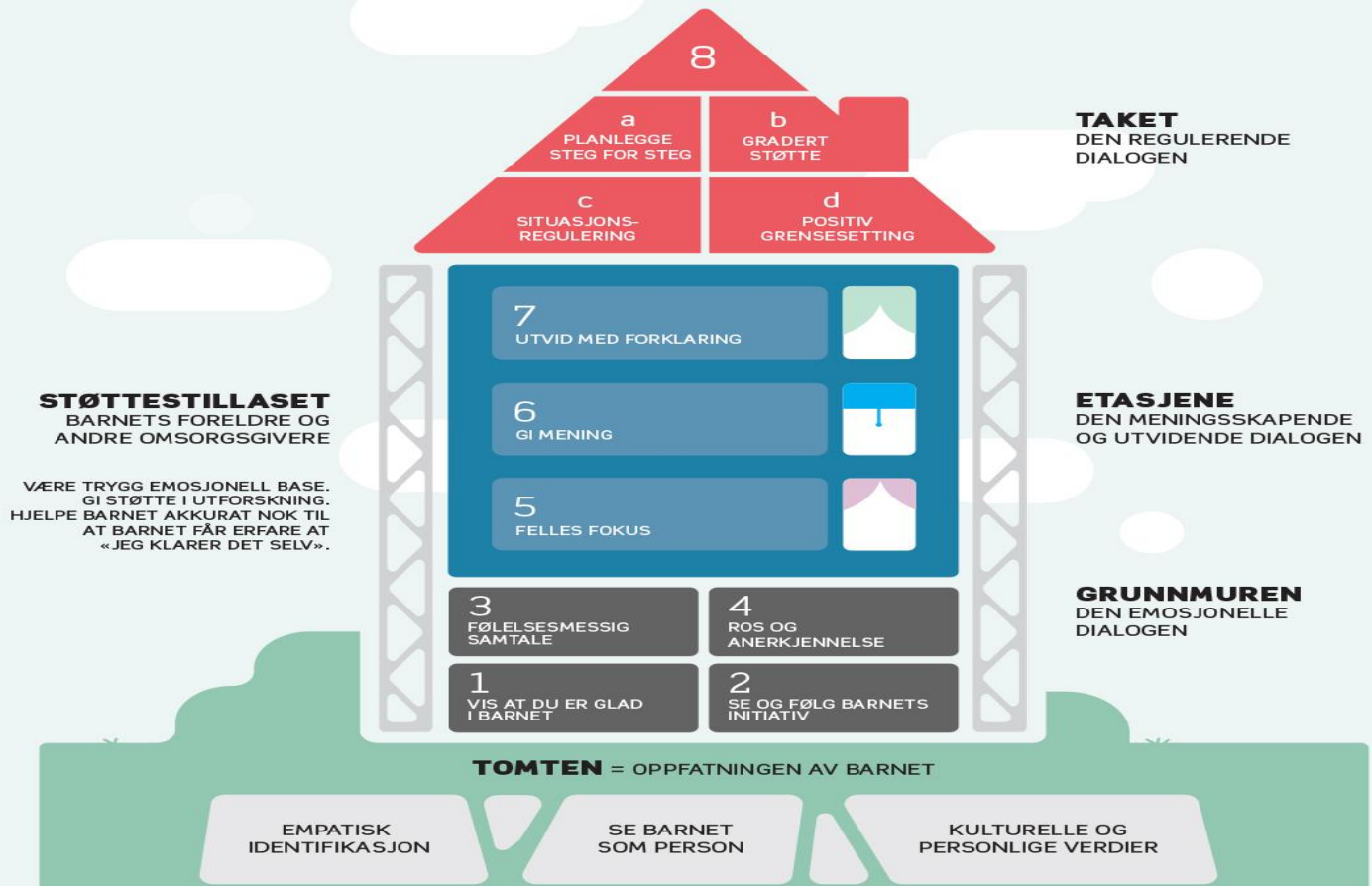
- 3 x 2 dager teoretisk/praktisk opplæring (tre samlinger)
- Oppgaver mellom samlingene; blant annet utprøving av og videoopptak av eget samspill med barn
- Lede en gruppe med foreldre eller andre omsorgsgivere etter opplæringsdagene (selvtrening):
  - Standardversjonen: minimum åtte møter med foreldre og minimum seks møter med personalgruppe
  - Minoritetsversjonen: minimum tolv møter med foreldre, en norsk og en minoritetsspråklig veileder sammen
- Loggføring av selvtrening
- Veiledning i løpet av selvtreningen:
  - To dager i standardversjonen
  - Tre dager i minoritetsversjonen

FIGUR 2 ICDP-HUSET
BEARBEIDET ETTER IDÉ FRA MARIANNE FJETLAND

HUSET = BARNET

SOM I SAMSPILL MED SINE OMGIVELSER SKAL UTVIKLE SEG
BEST MULIG EMOSJONELT, KOGNITIVT OG PSYKOSOSIALT

STANDARDVERSJONEN: HOVEDINNHOOLD I ÅTTE MØTER MED FORELDRE

Møte 1	Velkommen, informasjon om ICDP, presentasjon, forventninger til gruppen, grupperegler. Foreldrerollen, synet på barnet og verdier i barneoppdragelse. Foreldre er viktige for barns utvikling.
Møte 2	Omsorgsgivers syn på barnet, positiv redefinering. Tema 1: Vis at du er glad i barnet ditt. Vis positive følelser.
Møte 3	Tema 2: Juster deg til barnet og følg dets initiativ.
Møte 4	Tema 3: Etabler en følelsesmessig samtale og snakk om det barnet er opptatt av, snakk med barnet om følelser. Tema 4: Gi ros for det barnet klarer å gjøre og vis anerkjennelse

Møte 5	Tema 5, 6 og 7: Felles oppmerksomhet. Gi mening til det barnet opplever. Utdyp og gi forklaringer.
Møte 6	Tema 8: Hjelp barnet til å kontrollere seg selv: Tema 8a og b: Planlegge steg for steg, gradert støtte
Møte 7	Fortsettelse tema 8: Tema 8c: Situasjonsregulering Tema 8d: Positiv grensesetting Bruk av vold i barneoppdragelse, andre tabubelagte temaer
Møte 8	Oppsummering, gjennomgang av alle temaene, evaluering

DET SPESIFIKKE MED VEILEDERNES ROLLE I MINORITETSPROGRAMMET

- Veileder med samme bakgrunn som deltakerne har hovedansvaret for møtene
- Den norske veilederen bidrar med sin kompetanse på fag og norsk kultur
- Planlegging og etterarbeid skjer i samarbeid

FORELDREROLLEN I EN NY KULTURELL SAMMENHENG

- Usikre på norske verdier
- Nedvurdering eller idyllisering av egen omsorgspraksis og egne verdier
- Redd for at staten skal gripe inn i familien sin sfære
- Barna tilpasser seg språk, verdier og væremåte
- Foreldrenes respekt-status bli svekket
- Barna kommer i et normativt vakuum

MINORITETSVERSJONEN: HOVEDINNHOOLD I TOLV MØTER MED FORELDRE

Møte 1	Velkommen, informasjon om ICDP, presentasjon, forventninger til gruppen, gruppe regler. Foreldrerollen og omsorgsgivers syn på barnet. Verdier i barneoppdragelse. Foreldre er viktige for barns utvikling.
Møte 2	Se de positive sidene av barnet - syn på barnet i ulike kulturelle kontekster
Møte 3	Tema 1: Vis at du er glad i barnet ditt. Vis positive følelser.
Møte 4	Tema 2: Juster deg til barnet og følg dets initiativ
Møte 5	Tema 3: Etabler en følelsesmessig samtale og snakk om det barnet er opptatt av, snakk med barnet om følelser.
Møte 6	Tema 4: Gi ros for det barnet klarer å gjøre og vis anerkjennelse

Møte 7	Tema 5: Felles oppmerksomhet
Møte 8	Tema 6: Gi mening til det barnet opplever
Møte 9	Tema 7: Utdyp og gi forklaringer
Møte 10	Tema 8 a: Planlegge steg for steg Tema 8b: Gradert støtte.
Møte 11	Tema 8c: Situasjonsregulering Tema 8d: Positive grenser. Bruk av vold i barneoppdragelsen, andre tabubelagte temaer eller andre temaer som er relevant for minoritetsgrupper (ungdom, barnevern)
Møte 12	Oppsummering og gjennomgang av alle temaene, evaluering

INNHOOLD I MØTENE FOR PROFESJONELLE OMSORGSIVERE

Møte 1	Informasjon om ICDP, forventninger, synet på barnet
Møte 2	Tema 1 og 2
Møte 3	Tema 3 og 4
Møte 4	Tema 5, 6 og 7
Møte 5	Tema 8
Møte 6	Oppsummering. Hvis mulig analyse av film som deltakerne har tatt opp, eller bruke skjema for å se bruk av tema knyttet til situasjon eller barn.